

ÚHEL POHLEDU

Piráátův kryptoměnový Klondike

Počítač poslance Tomáše Vymazala těžil kryptoměnu. Nešlo o nedovolené podnikání?

**TOMÁŠ
HLAVÁČ**
finanční expert

Těžářům kryptoměn nastaly zlé časy. Po cenovém kolapsu bitcoinu a dalších kryptoměn v prosinci 2017 se jejich těžba přestala vyplácet. Tedy přesněji řečeno přestala vyplácet, pokud elektrinu, která tvoří většinu nákladů na těžbu, nekradete.

Podle odhadů se světová spotřeba elektřiny na výrobu kryptoměn pohybuje někde mezi půl až jedním procentem celkové spotřeby. Jiní experti však udávají podstatně větší číslo. Podle jejich odhadů dosáhne spotřeba elektřiny na těžbu v roce 2018 spotřeby celé Itálie, což je třetí největší ekonomika eurozóny. Další odhady zase tvrdí, že velká část takto spotřebované elektřiny je ukradena, většinou zaměstnavatelům těžářů. Jak dál uvidíme, zaměstnavatel může být i stát, přesněji daňový poplatník.

Právní postavení těžářů zatím nikdo neřeší, legislativa opět zaspala. Především není jasné, co jsou kryptoměny vlastně zač. Někdo je řadí mezi měny, někdo mezi komodity, jako například zlato. Z logiky věci ale vyplývá, že se ten, kdo kryptoměny těží soustavně anebo ve velkém objemu, stává podnikatelem a měl by na těžbu mít živnostenské oprávnění, řádně platit daně a další povinné dávky podle formy podnikání. Aby toho nebylo málo, odhaduje se, že okolo dvaceti procent z kryptoměn v oběhu jsou padělky.

Podivuhodná enormní spotřeba elektřiny

Do tohoto globálního zmatku se, jistě nechtě, zapletl osmadvacetiletý poslanec České pirátské strany (zkráceně i oficiální zkratka Piráti) Tomáš Vymazal. Když kanceláři sněmovny přišla divná enormní spotřeba elektřiny ve sněmovním bytě, který poslanec z Brna v Praze užívá, vyšlo najevo, že si dovnitř nastěhoval počítačové vybavení pro těžbu kryptoměn, které ale prý užíval za účelem vytápění bytu, v němž měl údajně jen 16 stupňů. No a ta potvora počítač přitom sama od sebe těžila kryptoměnu Zcash, což si pan poslanec, jako každý zaměstnaný člověk, samozřejmě nemohl uvědomit. Pan poslanec pak vyměnil po několika týdnech těžební po-

Měna, nebo komodita? Autor připomíná, že legislativa zaspala, a není tak jasné, co jsou kryptoměny zač.

FOTO PROFIMEDIA

čítač za teplomet dodaný správcem objektu.

O byty ve sněmovni „ubytovně“ je mezi poslanci enormní zájem a je s podivem, že žádný poslanec si zatím na nízké teploty v zimě nestěžoval. Poslanec Vymazal ale jistě nebude mít problém s doložením toho, že nízkou teplotu na správci nemovitosti požadoval vyřešit předtím, než si nastěhoval do bytu výrobu kryptoměn.

Sám pan poslanec odhaduje cenu takto navíc spotřebované elektřiny na stokoruny a na stejnou výši odhaduje i zisk z vytěžených měn s tím, že vše dá na charitu. Ty stokorunové vícenaklady vzbuzují rozpaky. Pokud zařízení mělo příkon 1 kWh (což je minimum, aby mohlo plnit funkci topidla) a jelo čtyři týdny 24 hodin, tak spotřeba byla několik tisíc korun. Pokud by cena takto spotřebované elektřiny přesáhla 5000 korun, mohlo by jít už i o trestný čin. Poslanec Vymazal podle svého majetkového přízníků ve sněmovně dlužil za prosinec 2017 na elektřině 22 tisíc korun ve svém vlastním bytě. Naproti tomu přiznal vlastnictví kryptoměn za zhruba 192 tisíc korun.

Pokud si složíte tyto informace hez-

Počítač pro výrobu kryptoměn není obyčejný počítač a v místnosti vybavené běžným nábytkem a textiliemi nemá prostě z hlediska protipožární ochrany co dělat

”

ky za sebe, těžko můžete dojít k jinému závěru než tomu, že těžba za vlastní se přestala vyplácet a pan poslanec těžební zařízení jednoduše přestěhoval do bytu poskytnutého sněmovnou včetně plateb za elektřinu za peníze daňových poplatníků.

Z toho, že pan poslanec vlastní kryptoměny za 192 tisíc korun, nelze automaticky dovodit, že si je sám vytěžil.

Pokud tomu ale tak bylo – a skutečnost, že poslanec Vymazal je odborníkem na IT, by tomu mohla nasvědčovat –, vyvstává důležitá otázka, na základě čeho tuto podnikatelskou činnost provozoval. Podle údajů, které se podařilo dohledat, tento člen Pirátů nemá živnostenské oprávnění ani není podílníkem žádné společnosti. A objem výroby 192 tisíc korun už je za hranou nedovoleného podnikání.

Hazard

Tak jen aby se poslanec Vymazal nedostal na příští volební autobus Pirátů se symbolem Zcash na hlavě. Doufejme, že si alespoň udělá populární selfiečko se svým těžebním zařízením a sdělí nám, za čí peníze těží nyní.

Nehledě na ekonomickou stránku věci se pan poslanec choval značně nezodpovědně. Byt je byt a k tomu účelu má sloužit. Počítač pro výrobu kryptoměn není obyčejný počítač a v místnosti vybavené běžným nábytkem a textiliemi nemá prostě z hlediska protipožární ochrany co dělat. S přihlédnutím k tomu, že pracoval pravděpodobně velkou část dne bez dozoru, šlo o dost velký hazard.

DISKUSE

O (ne)významu testování

**FILIP
PERTOLD**
think tank IDEA

Testování studentů hýbe společenským a politickým diskurzem. Na sociálních sítích se vedou nekonečné debaty, zda daná otázka je dostatečně vtípná/těžká/lehká/jednoznačná. Kvalita testů je samozřejmě důležitá a samotný test může být vytvořen dobře nebo špatně, což má samo o sobě fatální důsledky. Jak však ukazuje svými výroky sám současný pan ředitel Cermatu Jiří Zíka, není úplně jasné, zda samotný Cermat má jasno v tom, co vlastně výsledek testu může nebo nemůže v obecnosti změřit a jak se (ne)dají výsledky interpretovat.

Špatný předpoklad

Hlavní nedorozumění v celé debatě je především v tom, že ministerstvo škol-

ství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) a Cermat předpokládají, že pomocí jednoho, časově omezeného a sebelepšího testu můžeme objektivně poměřit znalosti studenta A se studentem B, s tím, že pokud třeba student B má horší body než nějaká arbitrární hranice, zaslouží si trest.

Tento způsob uvažování je však minimálně zavádějící, protože výkon studenta u jednoho testu, ve kterém jde takřkajíc o všechno, ovlivňuje řada náhodných jevů a nutno si rovnou přiznat, že objektivní znalosti mohou pro někoho hrát až druhořadou roli. Například se student musí dobře vyspat, nenatrefit na dopravní problémy, dále musí vědět, jak se vyrovnat s danou stresovou situací nebo jak řešit úlohy pod časovým tlakem s vědomím, že jde o hodně. Pak je třeba otázka, zda se jeho učitel rozhodl poslední dva roky třídu připravovat právě na tento test. Z těchto a řady dalších důvodů lze zkušeností ze světa shrnout tak, že testování je sice dobrý sluha, ale zlý pán. Pokud jsou tes-

Současný systém maturit je vytvořen především jako trest pro mladé lidi, kteří kupodivu ve velkém chtějí studovat

”

ty hlavním cílem vzdělávání, v důsledku to vedlo třeba ve Švédsku nebo USA k manipulacím a podvodům nebo k úzce zaměřenému studiu jen na předměty, které jsou testovatelné.

Užitečný sluha

Je třeba ale zároveň přiznat, že i omezené testování znalostí a schopností může být užitečný sluha, který se ovšem nesnaží trestat, ale pochopit.

Nemusí nutně pokrývat celou populaci ani hrozit propadnutím. Správně zaměřené a interpretované testování má totiž sloužit k alespoň částečnému poznání (ne)fungujícího systému školství a pochopení toho, v jakých školách, regionech nebo u jakých skupin studentů se ve společnosti generují nerovnosti. Navíc pokud testy nejsou hrozbou a výsledky se agregují na vyšší úroveň, individuální náhodné jevy (tj. zda se student A nebo B vyspal dobře, nebo ne) přestanou mít tak významnou roli. Abychom se však „něco“ mohli reálně dozvědět, museli by být testování nejen studenty, ale i učiteli a hlavně ve více obdobích, aby bylo jasné, jaký je počáteční, průběžný a konečný stav znalostí a dovedností. Tím by byla šance přiblížit se k odhadnutí samotné přidané hodnoty různých typů učitelů a škol. Zdá se to jako hodně práce, ale byla by to šance se něco o fungování českého školství dozvědět, případně by to byl předstoupě ke zjišťování problémů na místě.

V současné době nám výsledky u maturit o příčinách nerovností nic moc neřeknou. Zjištění, že škola A má v daném roce vyšší body než škola B, může třeba znamenat zcela odlišnou selekci dětí do těchto dvou škol, kdy studenty ve škole A mají v průměru ambicióznější a vzdělanější rodiče než ve škole B. Na první pohled se tak škola A sice může zdát jako lepší než škola B, ve skutečnosti však ve škole B mohou být lepší učitelé, kteří dávají studentům vyšší přidanou hodnotu vzhledem k počátečním znalostem.

Ministerstvo školství ani Cermat však k žádným sofistikovanějším analýzám nesměřují, dokonce ani s těmi daty, která mají k dispozici. Současný systém maturit je tak vytvořen především jako trest pro mladé lidi, kteří kupodivu ve velkém chtějí studovat. Místo aby se vzala jejich ochota studovat jako příležitost, ministerstvo a pan ředitel Cermatu Jiří Zíka to berou jako hrozbu, které je třeba za každou cenu zamezit.

DOPISY REDAKCI

Piráti předčili své předchůdce z VV

Ad LN 25. 5.: Poučení laici; Pirát těžil kryptoměnu. Dám to charitě, kaje se

Děkuji za články o poslanci Pirátů Tomáši Vymazalovi. Do dolní komory se tak dostala opět ona „kválita“, která byla reprezentována Radkem Johnem a jeho Věcmi veřejnými v čele s Vitem Bárto. Jenom bych ještě dodal, že vedoucí „pirát“ Ivan Bartoš zdaleka předčil své předchůdce. O tom svědčí to, když svého času plédoval za volný prodej marihuany v pořadu Máte slovo s Michaelou Jílkovou. Také je roztomilá jeho odpověď na otázku „Máte v plánu založit rodinu?“ (Pátek LN 22. 8. 2014): „No, to jsem měl v plánu v případě, že se dostanu do Evropského parlamentu. Ale teď nevím, dítě přece jen není laciná věc.“ Opravdu ušlechtilá pohnutka, proč hájit zájmy České republiky na evropské půdě! Také nyní konečně chápu příčinu nepříznivého demografického vývoje, všichni totiž opravdu nemůžeme být členy Evropského parlamentu za cca 200 tisíc korun či poslanci za cca 100 tisíc korun měsíčně!

Výborná je také snaha o snížení pětiprocentní hranice pro vstup do sněmovny. Místo současných devíti stran tak přibude dalších několik stránek s podobnou „kvalitou“, které do zákonodárného orgánu našeho státu prostě nepatří! Doufám, že to rozumní voliči ohodnotí v příštích volbách, recesisti ovšem těžko a to je právě elektorát Pirátů!

Ing. Pavel Langhammer, Ph.D.,
pala.ivooto2009@volny.cz

Neblahé posouvání kormidla politiky

Ad LN 25. 5.: Poučení laici

Problém vidím v tom, že mladí lidé nemají koho volit, a tak se zaměřují na „zelené“ a jinak „alternativní“ strany a stráničky, které často kromě zajímavého názvu a frázi typu „eko“ nemají co nabídnout. Bohužel tyto strany posouvají kormidlo politiky pomalu (ale stále) k totální transparentnosti, politické korektnosti, ochraně nás všech (ať chceme, nebo ne) a podobným hloupostem, které však začínají nabírat na obudnosti, která už ochromuje běžný život.

Ing. František Juráň, Brno

Dopisy jsou redakčně kráceny

Názory v této rubrice nemusejí vyjadřovat stanovisko redakce